29/10/2018

Το έπος του ’40 στον Ναό της Αναστάσεως (βίντεο)

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Δοξολογία για την εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου ετελέσθη στον **Πανίερο Ναό της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα την Κυριακή το πρωί**, προεξάρχοντος της Α.Θ.Μ Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλου.

Η ανακοίνωση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων

Τήν Κυριακήν, 15ην/28ην Ὀκτωβρίου 2018, τήν 10.30 π.μ. ὥραν, ἐτελέσθη κατά τό ἔθος Δοξολογία εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως ἐπί τῇ μνήμη τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ἤτοι τούς ἀγῶνας καί τήν ὑπερίσχυσιν τοῦ ἔθνους τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τῶν Ναζιστικῶν καί Φασιστικῶν δυνάμεων κατοχῆς τοῦ Β’ Παγκοσμίου Πολέμου.

Ἐτελέσθη ἐπίσης ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπέρ ἀναπαύσεως καί ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ψυχῶν τῶν ἀγωνισαμένων ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος καί ἡρωϊκῶς πεσόντων εἰς τούς ἀγῶνας τοῦ ἔθνους προπατόρων ἡμῶν.

Τῆς Δοξολογίας ταύτης προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων Αὐτῷ τῶν Ἁγιοταφιτῶν Ἀρχιερέων καί Ἱερομονάχων καί συμπροσευχομένου τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφιανοπούλου ὁμοῦ μετά μελῶν τοῦ Προξενείου. Εἰς τήν τελετήν ταύτην συμμετεῖχαν ἐπίσης μοναχοί καί μονάζουσαι, μέλη τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας τῆς Ἱερουσαλήμ καί παρεπιδημοῦντες εἰς Ἱεροσόλυμα Ἕλληνες προσκυνηταί.

Μετά τήν Δοξολογίαν, τῶν κωδώνων κρουομένων, ἠκολούθησε δεξίωσις εἰς τό Πατριαρχεῖον διά πάντας τούς τιμήσαντας τήν ἐθνικήν ἐπέτειον, ὅπου ὁ Μακαριώτατος ἀπηύθυνε τήν κάτωθι προσφώνησιν:

«Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος

κ. Χρῆστε Σοφιανόπουλε,

Σεβαστοί ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου εἶναι ἡ ἡμέρα, καθ’ ἥν ἐπιτελοῦμεν τήν ἐτήσιον μνήμην τῶν ὑπέρ τῆς ἐθνικῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος πεσόντων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν κατά τῶν εἰσβολέων τοῦ Ναζισμοῦ, τοῦ γεννήσαντος τά τερατουργήματα τοῦ Ἄουσβιτς – Μπίρκεναου καί ἄλλων στρατοπέδων συγκεντρώσεως καί ἐξοντώσεως ἀθῴων συνανθρώπων ἡμῶν.

Πρός τοῦτο κλῆρος καί λαός μετά τῶν παρεπιδημούντων προσκυνητῶν κατήλθομεν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον Δοξολογίαν τῷ Θεῷ καί Σωτῆρι ἡμῶν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ χαρίσαντι τήν νίκην τοῦ ἀγαθοῦ ἐπί τοῦ κακοῦ, ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης. «Πᾶν δέ τό γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τόν κόσμον» (Ἰωάν. 5, 4).

Προσέτι δέ, ἐδεήθημεν ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί δή τῶν μαρτυρησάντων ὑπέρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους καί τῆς πατρῴας γῆς.

Ἡ ὀδυνηρή ἐμπειρία τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀνθρωποκεντρική θεώρησις τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου καταντᾷ ἀναποφεύκτως εἰς τήν αὐτοκαταστροφήν καί τόν μηδενισμόν αὐτοῦ. «Εἶπεν ἄφρων

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεός», (Ψάλμ. 13, 1).

Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι ὁ θυσιαστικός ἀγών τῶν Ἑλλήνων ὑπέρ ἑστιῶν καί βωμῶν ἐνεπνέετο ἀπό τήν θεοκεντρικήν θεώρησιν τοῦ λόγου ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου, δηλονότι ἀπό τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καί πνευματικῶν ἀξιῶν τοῦ Ἑλληνορθοδόξου φρονήματος.

Αὐτό ἀκριβῶς τό Ἑλληνοχριστιανικόν καί Ἑλληνορθόδοξον φρόνημα ἐνσαρκώνει καί ἡ ἑόρτιος αὕτη ἐπέτειος τῆς μνήμης τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, τήν ὁποίαν καί ὀφειλετικῶς τιμῶμεν.

Ἡ ἐποποιΐα τοῦ 1940 κατέχει ἐξέχουσαν θέσιν εἰς τήν Παγκόσμιον ἱστορίαν καί δή τήν ἔνδοξον ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί βεβαίως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ ἐποποιΐα τοῦ 1940 ἀπέδειξε περίτρανα εἰς τούς κοσμοκράτορας τοῦ αἰῶνος τούτου ὅτι «ἡ σκοτία παράγεται καί τό φῶς τό ἀληθινόν, τοὐτέστιν τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, φαίνει». (Α΄ Ἰωάν. 2, 8).

Δυστυχῶς δέν δυνάμεθα νά παρασιωπήσωμεν τό γεγονός ὅτι ἡ ἰδεολογία τοῦ Ναζισμοῦ καί τοῦ Φασισμοῦ ἀπειλοῦν καί πάλιν τήν ἀνθρωπότητα ἀπό νέων παραπλανητικῶν κινημάτων καί συνθημάτων.

Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι οἱ πάντες εἴμεθα μάρτυρες τῆς συγχρόνου ἡμῶν ἐμπειρίας τῶν πολεμικῶν ἐν τῷ κόσμῳ διενέξεων καί ἀκαταστασιῶν. Περιφερειακαί ἀλληλοκτονίαι καί ἀδελφοκτονίαι διαδέχονται ἡ μία τήν ἄλλην, ὁ θρησκευτικός φανατισμός καί τό μεσσιανικόν αὐτοῦ σύνδρομον καλλιεργοῦν τήν βίαν καί τά παράγωγα αὐτῆς, τρομοκρατικαί ἐνέργειαι καί ἀήθη οἰκονομικά συμφέροντα ὑπό τό πρόσχημα τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας ἀντιστρατεύονται τόν θεῖον νόμον τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου εἰδικώτερον καί τῶν λαῶν γενικώτερον.

Ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 καλεῖ πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ «ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει» (Ἰούδα 1, 3). Μέ ἄλλα λόγια, καλούμεθα νά διαφυλάξωμεν τήν ἱεράν παρακαταθήκην τῶν ἠθικῶν καί πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς παραδόσεως καί τῆς πίστεως, ὑπέρ τῶν ὁποίων οἱ Πατέρες καί ἀδελφοί ἡμῶν ἐθυσίασαν ἑαυτούς.

Κατακλείοντες ἀναβοήσωμεν:

Ζήτω ἡ 28η Ὀκτωβρίου τοῦ 1940!

Ζήτω τό εὐσεβές ἔθνος τῶν Ρωμαίων!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ἡ Ἁγιοταφιτική ἡμῶν Ἀδελφότης!»

Ἀκολούθως, ὁ Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἀπηύθυνε προσφώνησιν ὡς ἔπεται:

«Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς,

Σεβαστοί Πατέρες,

Κυρίες και Κύριοι

Σήμερα είναι μια ημέρα τιμής και μνήμης για την Ελλάδα και για το έθνος μας. Εορτάζουμε μια από τις ενδοξότερες σελίδες της νεότερης ιστορίας μας και καλούμαστε να αποδώσουμε φόρο τιμής στους πρωταγωνιστές της και να αντλήσουμε τα διδάγματα που θα μας καταστήσουν ικανούς να φανούμε αντάξιοί τους και να ακολουθήσουμε, οψέποτε χρειαστεί, το παράδειγμά τους.

Το ιστορικό ΟΧΙ στο τελεσίγραφο της 28ης Οκτωβρίου 1940 για παραχώρηση της εθνικής μας κυριαρχίας ήταν η ομόφωνη άρνηση των Ελλήνων ν’ απολέσουν την ελευθερία τους και την εθνική τους τιμή. Ηταν η συλλογική άρνησή τους να αποποιηθούν την ιστορία τους, τις αξίες τους και τα ιδανικά τους. Ήταν επίσης μια ηχηρή αντίδραση στις σκοτεινές πολιτικές δυνάμεις του φασισμού και του ναζισμού και στα κατακτητικά σχέδιά τους, αντίδραση που έτυχε μεγάλης εκτίμησης και αναγνώρισης όλες τις σημαντικές χώρες, ως συμβάλλουσα ουσιαστικά στην τελική νίκη στο Β Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι Ελληνες ήσαν εκείνοι που κατήγαγαν την πρώτη νίκη του πολέμου κατά των δυνάμεων του Άξονα.

Η ιστορική στιγμή, κατά την οποία οι Ελληνες είπαν το ΟΧΙ δεν ήταν μία περίοδος εύκολη για την Πατρίδα, αφού μερικά χρόνια νωρίτερα είχε περάσει απερίγραπτα δεινά. Η Ελλαδα φαινόταν αρκετά αποδυναμωμένη οικονομικά και στρατιωτικά, ώστε οι εχθροί της την υποτιμήσουν. Υπολόγισαν ότι οι Έλληνες δεν θα διέθεταν το σθένος και την κοινή βούληση να εμπλακούν σε μια απόλυτα άνιση σύγκρουση. Και όμως το ΟΧΙ κατέδειξε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο τη βαθιά ιστορική συνείδηση των Ελλήνων, την ισχυρή κοινή αντίληψη της λαμπρής διαδρομής τους μέσα στους αιώνες που τροφοδότησε τότε και τροφοδοτεί πάντα τη φιλοπατρία τους, το σθένος, την αυταπάρνηση και το μεγάλο αίσθημα υπερηφάνειας, με το οποίο σπεύδουν να προασπίσουν τα ιερά και τα όσια. Το ΟΧΙ ήταν ακριβώς η άρνηση των Ελλήνων να λησμονήσουν την ιστορία τους και να ζήσουν ασήμαντοι και υποταγμένοι.

Το μεγάλο ιστορικό γεγονός που γιορτάζουμε σήμερα κατέδειξε επίσης το ηθικό ανάστημα και το έντονο αίσθημα δικαιοσύνης των Ελλήνων. Χάρη σε αυτόν τον αλάνθαστο οδηγό δεν δίστασαν στιγμή να αντιτάξουν σε εκείνους που θέλησαν τους επιβάλουν το αυθαίρετο δίκαιο του ισχυρού.

Σήμερα οι Έλληνες απανταχού της γης τιμούμε τους πεσόντες και τους αγωνιστές στα πεδία των μαχών του 1940-41, στην Πίνδο, στη Μακεδονία, στην Κρήτη και αλλού. Τιμούμε όσους συνεισέφεραν στην Εθνική Αντίσταση και όσους συνέχισαν να αγωνίζονται κατά των κατακτητών στα πεδία των μαχών του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου στη μέση Ανατολή και στην Ευρώπη στην ξηρά, στον αέρα και στη θάλασσα. Δεν λησμονούμε τα χιλιάδες αθώα θύματα της κατοχής

Στην εθνική ηρωϊκή προσπάθεια που ξεκίνησε με το ΟΧΙ της 28ης Οκτωβρίου 1940 όπως και σε κάθε άλλη εθνική προσπάθεια κρίσιμη ήταν η ενεργή συμμετοχή και η πολύτιμη συνεισφορά του ελληνισμού της διασποράς. Έχει καταγραφεί ιστορικά η σπουδαία συνδρομή της ομογένειας στη μέση Ανατολή και ειδικότερα του ελληνισμού των Ιεροσολύμων, για την οποία η Ελλάδα είναι υπερήφανη και ευγνώμων.

Στην προσπάθεια συσπείρωσης όλων των δυνάμεων του έθνους με σκοπό την ηθική και πνευματική ανάταση και ανθεκτικότητά του στις πολλές αντιξοότητες, το πατριαρχείο Ιεροσολύμων η μητέρα των Εκκλησιών αποτέλεσε πάντοτε ξεχωριστό σημείο αναφοράς, μακραίωνο προπύργιο της ορθοδοξίας καί φάρο των οικουμενικών αξιών του ελληνισμού.

Η σημερινή επέτειος μας παρακινεί να αναλογιστούμε τη σημασία και συνάφεια του μηνύματος της 28ης Οκτωβρίου 1940 για το σύγχρονο Ελληνισμό. Η ένδοξη

αυτή σελίδα της ιστορίας μας γράφτηκε από ανθρώπους που, όπως και εμείς σήμερα επιθυμούσαν όπως και εμείς σήμερα επιθυμούσαν να ζήσουν ειρηνικά, ελεύθεροι, με δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη. Η αδιάσπαστη ενότητα και η σύμπνοια που επέδειξαν, ο πατριωτισμός, το αίσθημα ιστορικής ευθύνης και αυτοθυσίας καθώς και το κουράγιο και η επιμονή που τους χαλύβδωσαν στα χρόνια του πολέμου και της κατοχής, μας υπενθυμίζουν ότι η ικανότητα μας να ανακάμπτουμε και να μεγαλουργούμε ήταν και παραμένει ανεξάντλητη.

Είναι μεγάλη ευθύνη να κατανοήσουμε το μήνυμα

αυτό, να το μεταδώσουμε στη νέα γενιά και να πορευτούμε ενωμένοι όπως τότε, με αποφασιστικότητα και επαγρύπνηση.

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940

Ζήτω η Ελλάδα».